

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci

navrhovatelka: **Strana soukromníků České republiky**, IČ 71339655
sídlem Náměstí T.G. Masaryka 24, 534 01 Holice,
zastoupená JUDr. Jiří Matzner, Ph.D. LL.M., advokátem
sídlem Anny Letenské 34/7, 120 00 Praha 2, Vinohrady

za účasti: **Úřad městského obvodu Plzeň 3**, jako příslušný volební orgán
sídlem sady Pětatřicátníků 7, 9, Plzeň

v řízení o návrhu na neplatnost volby kandidátů a na neplatnost voleb do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018

takto:

- I. Návrh se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah návrhu

1. Navrhovatelka podala ke Krajskému soudu v Plzni dne 17. 10. 2018, tedy v zákonné desetidenní lhůtě ode dne vyhlášení výsledků voleb, návrh na vyslovení neplatnosti volby kandidátů a neplatnosti voleb do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018.
2. V tomto návrhu uvádí, že má důvodné pochybnosti o správnosti výpočtu a sečtení hlasů odevzdaných Straně soukromníků ČR, neboť může poskytnout svědectví 29 oprávněných voličů v daném volebním obvodu, kteří uvedli, že volili celou kandidátní listinu navrhovatelky. Dále navrhovatelka uvedla, že lze předpokládat, že navrhovatelku volili všichni kandidáti z kandidátní listiny navrhovatelky, a též jejich příbuzní a známí, z čehož lze dovodit, že ve skutečnosti získala více hlasů než 2 769, jak vyplynulo z výsledku voleb.
3. Vzhledem k výše uvedenému má navrhovatelka důvodné pochybnosti o správném postupu při sčítání hlasů a cítí se být dotčena na svém subjektivním právu na takový výsledek voleb, který přesně odpovídá odevzdanému počtu platných hlasů.

Vyjádření účastníka řízení

4. Dne 26. 10. 2018 došlo soudu vyjádření Úřadu městského obvodu Plzeň 3 (dále jen „ÚMO Plzeň 3“), jako příslušného volebního orgánu, v němž sdělil, že navrhovatelka neuvedla žádné objektivní skutečnosti, které by měly za následek být jen vzbuzení pochybnosti o regulérnosti voleb do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3. Návrh neobsahuje žádné

konkrétní porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí, navrhovatelka účelově napadá výsledek voleb jednoho městského obvodu, v němž dosáhla „nadprůměrného“ výsledku ve srovnání s ostatními obvody. ÚMO Plzeň 3 dále poukázal na skutečnost, že navrhovatelka nevyužila svého práva nominovat jednoho člena do každé okrskové volební komise, aby tento člen dohlédl pro danou stranu na řádné sečtení hlasů. Jelikož navrhovatelka neuvedla žádnou skutečnost, která by zavdávala důvod přezkoumání volebních výsledků soudem, ÚMO Plzeň 3 v závěru svého vyjádření navrhl, aby soud návrh navrhovatelky zamítl.

Posouzení věci krajským soudem

5. Řízení ve správním soudnictví, též ve věcech volebních, je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*soudní řád správní*“ nebo „*s. ř. s.*“).
6. Podle § 90 odst. 1 s. ř. s. za podmínek stanovených zvláštními zákony se může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.
7. V daném případě je zvláštním zákonem zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon č. 491/2001 Sb.*“).
8. Podle § 60 odst. 1 věty první zákona č. 491/2001 Sb. podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva (dále jen „navrhovatel“).
9. Podle § 60 odst. 3 zákona č. 491/2001 Sb. návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.
10. Podle § 60 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb. návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky hlasování.
11. Citovaná ustanovení doznala od 1. 1. 2017 změny, a to na základě novelizace provedené zákonem č. 322/2016 Sb., kterým se mění volební zákony a další související zákony. Zatímco znění účinné do 31. 12. 2016 umožňovalo navrhovateli podat návrh (a soudu návrhu vyhovět) měl-li za to, že byla porušena ustanovení zákona způsobem, který „*mohl ovlivnit*“ výsledek voleb, resp. volby kandidáta, od 1. 1. 2017 je již třeba, aby ustanovení zákona byla porušena způsobem, který „*hrubě ovlivnil*“ výsledek voleb, resp. volby kandidáta.
12. Za předchozí právní úpravy Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 2. 7. 2004, č.j. Vol 6/2004-12, publ. pod č. 354/2004 Sb. NSS, dovodil, že základními předpoklady pro vyhovění volební stížnosti je (1) protizákonnost, tj. porušení některých ustanovení zákona upravujícího volební proces, (2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno, a (3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. „*Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento*

*kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.“ Volební výsledky jsou „zatemněny“ tehdy, je-li možno se důvodně domnívat, že by volby dopadly odlišně, pokud by nedošlo ke zjištění nezákonnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. listopadu 2016 č.j. Vol 4/2016-191, publ. pod č. 3522/2017 Sb. NSS; viz též Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P. *Soudní řád správní – online komentář*. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, § 90).*

13. Nejvyšší správní soud se mj. touto otázkou zabýval ve svém rozhodnutí ze dne 15. 2. 2018, č.j. Vol 16/2018-33, ve kterém vyslovil závěr, že „...případný zásah volebního soudu mohlo dle soudní judikatury vyvolat pouze porušení zákona způsobilé ovlivnit výsledky voleb v určité intenzitě. V tomto směru tedy bude možné nadále vycházet z dosavadní judikatury, neboť pojem „hrubé ovlivnění“ výsledků voleb lze co do intenzity považovat za zákonodárcem zvolený ekvivalent jejich „zatemnění“. Na druhou stranu však nelze ignorovat, že zákonodárce opustil předpoklad pouhé potenciality vlivu porušení zákona na výsledek volby a zákonem č. 322/2016 Sb. zavedl požadavek, aby porušení zákona výsledek volby skutečně ovlivnilo. Jinými slovy, nyní již bude pro vyhovění volební stížnosti nutné, aby bylo v řízení podle § 90 s. ř. s. prokázáno, že došlo k porušení některého zákonného ustanovení upravujícího průběh volebního procesu a že tato protizákonnost ovlivnila (nikoli pouze mohla ovlivnit) výsledek voleb, a to hrubým způsobem.“
14. Řízení ve věcech volebních je založeno na zásadě, že každý musí svá tvrzení doložit dostatečnými důkazy. V tomto směru tedy navrhovatele tíží důkazní břemeno, jehož neunesení má obecně za následek neúspěch v soudním řízení. Přezkum výsledků voleb vychází z presumpce správnosti závěrů jednotlivých okrskových volebních komisí, nebyli v konkrétním případě prokázán opak. Soud sám přistoupí k přepočtu hlasů či přezkoumávání správnosti jejich posouzení pouze na základě zvláště významné indicie, způsobilé vyvolat pochybnosti o správnosti vyhlášeného výsledku voleb. Je na navrhovateli, aby předložil důkazy nebo alespoň zvlášť významné indicie o tom, že zveřejněné výsledky voleb neodpovídají skutečné vůli voličů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2017, sp. zn. Vol 58/2017, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, sp. zn. Vol 18/2014).
15. Výsledky voleb do zastupitelstev obcí, tedy i městského obvodu Plzeň 3, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018, jsou k dispozici na internetových stránkách Českého statistického úřadu (<https://volby.cz/pls/kv2018/kv?xjazyk=CZ&xid=1>). K volbám do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3 se vztahují tyto údaje: počet volených členů zastupitelstva: **33**, celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů a jejich dodatků: **37 426**, celkový počet odevzdaných úředních obálek: **13 535**, volební účast: **36,20 %**, počet platných hlasů: **406 366**, počet platných hlasů navrhovatelky: **2 769** a v procentech: **0,68 %**. Je obvyklé, že počet platných hlasů je nižší než násobek celkového počtu odevzdaných úředních obálek a počtu volených členů zastupitelstva ($13\,535 \times 33 = 446\,655$), neboť někteří voliči volí méně kandidátů, než kolik členů zastupitelstva obce či městského obvodu má být zvoleno, a hlas některých voličů je neplatný z důvodů uvedených v § 41 odst. 2 zákona č. 491/2001 Sb. Samo o sobě to nepředstavuje porušení ustanovení uvedeného zákona.
16. Navrhovatelka má pochybnosti o správném postupu při sčítání hlasů, pokud by totiž celou kandidátní listinu navrhovatelky volili i jen osoby, které Mgr. R. K. osobně sdělily, že odevzdaly svůj hlas celé kandidátní listině navrhovatelky, a její kandidáti, je možné dojít k závěru, že strana by získala více hlasů. Soud k tomu uvádí, že i kandidáti jedné

konkrétní strany mohou volit kandidáty z jiné kandidátní listiny. Nelze tedy brát jako „fakt“, že kandidáti z kandidátní listiny navrhovatelky volili celou tuto kandidátní listinu, a i kdyby tomu tak bylo, pak výsledek 29 (osoby, které Mgr. R. K. osobně sdělily, že odevzdaly svůj hlas celé kandidátní listině navrhovatelky) + 33 (kandidáti) = 62 x 33 (maximální počet hlasů jednoho voliče) = **2 046** platných hlasů jen potvrzuje, že navrhovatelka získala vedle hlasů uvedených osob ještě 723 platných hlasů jiných voličů.

17. Zároveň je třeba poznamenat, že volební výsledek navrhovatelky byl 0,68 %, což je od 5 % hranice pro získání mandátu natolik vzdáleno, že ani statistická odchylka by neměla na výsledek voleb vliv. Zároveň soud pro srovnání poznamenává, že navrhovatelka podala kandidátní listinu i v jiných městských obvodech v Plzni a též v celém statutárním městě, přičemž volební výsledky se nijak nevymykají, naopak v městském obvodu Plzeň 3 dosáhla navrhovatelka největšího úspěchu, když ve volbách do Zastupitelstva statutárního města Plzeň získala 8 549 hlasů, což odpovídá 0,39 %, do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 1 získala 1 085 hlasů, což odpovídá 0,30 %, do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 2 získala 690 hlasů, což odpovídá 0,26 %, a do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 4 získala 1 038 hlasů, což odpovídá 0,54 %.
18. Navrhovatelka neprokázala, že v daném případě došlo k porušení některého z ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., natož pak způsobem, který hrubě ovlivnil výsledky voleb, resp. volby kandidáta.

Rozhodnutí soudu a náklady řízení

19. Jelikož návrh na neplatnost volby kandidátů a na neplatnost voleb do Zastupitelstva městského obvodu Plzeň 3, konaných ve dnech 5. a 6. října 2018, není důvodný, soud jej podle § 90 odst. 3 věty první za analogického použití § 78 odst. 7 s. ř. s. usnesením zamítl.
20. Podle ustanovení § 90 odst. 3 věty druhé s. ř. s. bylo rozhodnuto bez nařízení jednání, neboť soud neshledal skutečnosti, které by založily nutnost nařídit jednání.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ve věcech volebních žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je kasační stížnost nepřipustná (§ 104 odst. 1 část věty před středníkem s. ř. s.).

Toto usnesení nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu, tj. dnem 30. 10. 2018 (§ 93 odst. 5 věta druhá s. ř. s.).

Plzeň 30. října 2018

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D.
předseda senátu